

від другого рівня. Наприклад, у Німеччині, 4,5% прямих доплат іде через підтримку органічного сільського господарства та агроекологічних програм з другого рівня, з можливістю додаткових 5,5% збільшення доплат – після 2018 року.

Диверсифікація вирощування сільськогосподарських культур у напрямку збільшення озеленення, технічного обслуговування постійних пасовищ та створення нових екологічних зон у розмірі 5% орних земель – вимоги для фермерів, які претендують на стабільну допомогу.

Новим видом в платіжній системі ЄС є обов'язкова для держав-членів, плата для молодих фермерів, що оплачується окремо на додаток до іншої підтримки. Його метою є сприяння початку сільськогосподарської діяльності молодих людей. З кваліфікацією фермера подається перша заявка на оплату за новою системою у віці до 40 років і хто працює фермером терміном не більше п'яти років. Цей платіж буде в Польщі, близько 62 €/га виплачує країна, але не більше, ніж за 50 га за новостворене фермерське господарство.

Інформаційні джерела :

1. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навч. посіб/ Горюнова Є.О. Київ : Академвидав, 2013. 224с.
2. Thehistoryofthe CAP. URL:http://ec.europa.eu/agriculture/cap-history/index_en.htm (дата звернення: 21.03.2019).

СТАНОВЛЕННЯ СПІЛЬНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Пшегоцька Т.А., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Сільське господарство – важлива галузь економіки будь-якої країни. Орієнтуючись на європейські цінності та маючи бажання створити нову

систему управління аграрним і сільським розвитком, Україна повинна переорієнтовуватися на стратегічні суспільні цілі з чітко визначеними пріоритетами та дієвими механізмами реалізації. Такий досвід та механізми мають країни Європейського Союзу (ЄС), проводячи спільну аграрну політику (САП), як окрему самостійну складову економічної політики ЄС. У середині минулого століття САП здійснювала активне стимулювання обсягів виробництва агропродукції та її експорту, а наприкінці – їх стримування. Такі дії – це результат постійних змін навколишнього середовища та багаторічний досвід САП, який повинні використовувати інші країни, зокрема й Україна, які намагаються поєднати ринковий та державний механізми координації процесів в аграрній сфері, а також прагнуть ввійти до ЄС, або розглядають ринок ЄС потенційним ринком збуту[2].

На практиці відповідальність за здійснення єдиної спільної політики несуть ЄС (Рада і Комісія). Реалізація САП відбувається через низку інструментів, які Європейська Комісія групує у два «стовпи»:

- Перший «стовп» включає спільну організацію ринків (через такі заходи, як експортні субсидії, підтримку ринкових цін, зберігання продукції, митний тариф) та пряму підтримку фермерів (через заходи єдиний платіж на ферму, єдиний платіж на площу земель, платежі, частково пов'язані з рівнем виробництва та додаткові платежі). ЄС гарантує підтримку у рамках САП усім фермерським домогосподарствам та агровиробникам, але за умов дотримання вимог: утримання земель у належному стані, підтримка екології та збереження довкілля.

- Другий «стовп» САП передбачає розвиток сільської місцевості (збереження сільських ландшафтів, підвищення якості життя в сільській місцевості та диверсифікації сільської економіки)[3].

Таблиця 1 – Етапи реалізації САП ЄС

	Період, роки	Ключові ознаки періоду	Характеристика
--	--------------	------------------------	----------------

1 етап	1962-1973	Потреби у забезпеченні жителів ЄС продовольчими продуктами	Були зафіксовані закупівельні ціни. Їхній рівень був досить високим. Обмеження на імпорту не накладалися. Витрати загального бюджету ЄС на сільське господарство склали 65%, що призвело до перевищення виробництва
2 етап	1978-1992	Боротьба з наслідками перевищення агропродукції на першому етапі	Вводиться жорстке регулювання закупівельних цін. Відбувається мотивація експортної діяльності, шляхом експортних субсидій.
3 етап	1992-2000	Скасування системи регулювання закупівельних цін та запровадження прямих виплат за гектар сільгоспугідь. Реформа Рей Мак Шеррі	Такі нововведення були направлені на стимулювання виробника раціонально використовувати матеріальні, фінансові, природні ресурси. Встановлені вимоги для фермерів щодо обов'язкових сівозмін та щодо відновлення врожайності землі.
4 етап	2000-2007	«Agenda- 2000» – «План дій-2000». Реформа Фішера.	Новий порядок денний проголошував нові принципи САП, які полягали у: - «багатофункціональність» – сільгоспвиробник центр соціальної, природної, культурної систем; - формування особливої «європейської» моделі сільськогосподарської діяльності, що полягає у посиленні життєздатності та конкурентоспроможності сільського господарства
5 етап	2007-2013	Посилення конкурентоспроможності сільського господарства	Реструктуризація, модернізація аграрного сектора, підтримка продовольчих та інтеграційних зв'язків, впровадження інформаційних технологій. Захист навколишнього середовища, впровадження енергозберігаючих технологій.
6 етап	2014-2020	Зосередження уваги на наданні суспільних і приватних благ в результаті проведенні реформи	Життєздатне виробництво харчових продуктів. Стійке управління природними ресурсами і кліматом. Дії із збалансованого територіального розвитку

Джерело: побудовано автором на основі [4]

Ставлячи перед собою бажання приєднатися до ЄС, Україні потрібно адаптувати власну політику, зокрема і аграрну до європейських стандартів. САП постійно змінюється, на це впливають не лише внутрішні процеси у ЄС, а й вимоги зовнішнього середовища: зростання конкуренції, підвищена увага до захисту навколишнього середовища, безпека харчових продуктів, продовольча безпека. Україні необхідно орієнтуватися на нову політику САП 2014-2020 років, яка позбулася ряду неефективних реформ та на власному досвіді зробила безліч помилок. Відсутність конкурентних стимулів для

сільгоспвиробників, підрив фінансової стійкості, торговельні конфлікти на міжнародній арені – малий перелік помилок, які мали місце у САП. Нам потрібно зрозуміти напрямок руху нової політики САП і робити розумні та адекватні кроки на шляху до зближення з ЄС та реформуванням власного аграрного сектору.

Інформаційні джерела :

1. Менеджмент європейської економічної інтеграції. URL: https://pidruchniki.com/1263111357901/ekonomika/spilna_agrarna_politika_yevropeyskogo_soyuzu(дата звернення: 12.03.2019).
2. Варшавська Н.Г. Спільна аграрна політика ЄС: генезис, основні цільові орієнтири для України. *Економіка і організація управління*. 2016 №2(22) С. 215–222
3. Вінська О.Й. Особливості сучасного стану реалізації Спільної Аграрної Політики Європейського Союзу.*Економічний простір*. 2010. №40. С. 5-19.
4. The history of the CAP. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-history/index_en.htm(дата звернення: 12.03.2019).

ПРИЧИНИ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

**Разговорова А.А., здобувач вищої освіти
Миколаївський національний аграрний університет**

За умов економічної кризи в народному господарстві посилюється застосування адміністративних методів управління, найбільшого державного регулювання і підтримки вимагає сільське господарство. Зумовлено це тим, що, по-перше, ця галузь є життєво необхідною в будь-якому суспільстві і розглядається як пріоритетна при обґрунтуванні перспектив соціально-